Tanítási tervezet

Az óra időpontja: 2021. január 12. 2. óra

Iskola, osztály: általános iskola, 7. A osztály

Iskola neve és címe: Rózsakerti Demjén István Református Általános Iskola és Gimnázium, 1223, Budapest, Rákóczi út 16.

Tanít: Homor Lilla

Témakör megnevezése: A kőzetbolygó titkai

Tanítási egység (téma) címe: **A felszínformáló külső erők**

Az óra (jellemző) típusa: új ismereteket szerző óra

1. Tantervi követelmények

1.1. A tanítási óra oktatási céljai:
A diákok megismerkedjenek a Földünket formáló külső erőkkel.

1.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:
- döntéshozó képesség fejlesztése
- együttműködési készség fejlesztése

1.3. A tanítási óra nevelési céljai:
Együttműködésre illetve környezettudatosságra nevelés.

1.4. Oktatási követelmények

a. ***Fogalmak***:
   - **új fogalmak**: külső erő, belföldi jégtakaró, gleccser, tölcsértorkolat, deltatorkolat, aprózódás, mállás
   - **megerősítendő fogalmak**: belső erő, hőingás

b. ***Folyamatok***:
   - **új folyamatok**: aprózódás folyamata, szél, csapadék, tengerek, belföldi jégtakaró, gleccserek munkavégző képessége, gyökerek repesztő hatása
   - **megerősítendő folyamatok**: belső erők folyamatai, folyó szakaszjellegei, állatvilág munkavégző képessége

c. ***Összefüggések***:
   - **új összefüggések**: a külső és a belső erők együttes felszínformálása
   - **megerősítendő összefüggések**: –

d. ***Fejlesztendő készségek, kompetenciaterületek***: a tanulás kompetenciái, kommunikációs kompetenciák, digitális kompetencia

e. ***Főbb tanulói tevékenységek:*** belső erők fogalmainak játékos átismétlése, tanári kérdések megválaszolása, ábraelemzés, videó megtekintése, feladatok megoldása

2. Szemléltető és munkaeszközök

- videó
- tankönyv
- PowerPoint
- tábla és táblafilc
- előre kinyomtatott segédanyag
- okostelefon
- laptop

3. Felhasznált irodalom

- Alexa P. et al. (2017): Földrajz 7. Tanköny. EKE OFI, Budapest, pp. 56–63.
- Pokk P. – Láng Gy. (2017): Földrajz 7. Munkafüzet. EKE OFI, Budapest, p. 24.
- Jónás I. et al. (2018): Földrajz 9. Tankönyv, Mozaik kiadó, Szeged. pp. 85–87.
- NAT 2020
- Földrajz kerettanterv 7–8. évfolyam

3. Mellékletek jegyzéke

- 1. melléklet – Aprózódás és mállás állítások

Az óra felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Módszer	Munkaforma	Eszköz
’5	Ki vagyok én? – játék A tanár kihív egy diákot és kéri, hogy forduljon háttal a táblának, melyre egy előző órán megtanult fogalmat (Belső erőkhőz kapcsolódó) ír fel. A tábla előtt álló diáknak ki kell találnia, ki ő, a többiek segítségével. • törésvonal, óceánközepi árok, hegységképződés	ráhangolódás, ismétlés	játék	frontális osztálymunka	tábla, kréta
’3	A külső erők témakörének felvezetése • Milyen külső erők létezhetnek?	témakör bevezetése	megbeszélés	frontális osztálymunka	-
’3	Ábraelemzés: Az ábra egyes elemeihez példák felsorolása (A külső erők fajtái) • időjárási elemek: hőingás, szél, csapadék • víz: folyók, tengerek • jég: belföldi jégtakaró, gleccser • élővilág: növényzet, állatvilág • társadalom • Mit jelent a hőingás? • Belföldi jégtakaró és gleccser fogalomtisztásás	ismeretbővítés	megbeszélés	frontális osztálymunka	Tk.: 60. o. 2.1 ábra
’10	Képek vetítése az egyes külső erők bemutatásához	ismeretbővítés	magyarázat, szemléltetés	frontális osztálymunka	PPT
’3	Vázlat írása a füzetbe	ismeretbővítés	megbeszélés	frontális osztálymunka	tábla, kréta
’4	Mozaik videó – Aprózódás és mállás	ismeretbővítés	magyarázat, szemléltetés	frontális osztálymunka	Mozaweb videó – Az aprózódás és a mállás folyamata (Földrajz 9.)
’7	Aprózódásra, mállásra vonatkozó állítások kategorizálása • A terem két sarkát kijelöljük, az egyiket az aprózódásnak, a másikat a mállásnak • A diákok párosával állításokat kapnak, melyről el kell dönteniük, hogy az aprózódásra vagy a mállásra igaz. • Mindegyik párnak be kell állni a megfelelő helyre.	megerősítés	játék	páros munka	előre kinyomtatott állítások
’5	Menti szófelhő megalkotása a társadalom által okozott külső erőkről	ismeretbővítés	játék, rendszerezés	frontális osztálymunka	www. menti.com
’5	Ábraelemzés • Milyen belső és külső erőket látsz a képen?	összefoglalás, rendszerezés	rendszerezés	frontális osztálymunka	Tk.: 62. o. 2.9. ábra

1. <u>melléklet – Aprózódás és mállás állítások</u>

A kőzet gyakran váltakozó felmelegedése és lehűlése is okozhatja.

Okozhatja a repedésekbe beszivárgó és megfagyó víz is.

A kőzetekbe beszivárgó víz oldó hatása okozza.

Meleg és csapadékos éghajlatú területeken jellemző.

A magashegységekben és a Föld leghidegebb területein gyakori.

A sivatagokban jellemző.

Vastag málladéktakaró képződéséhez vezet.

A kőzet kisebb darabokra esik szét a repedések mentén.

A folyamat során megváltozik a kőzet kémiai összetétele is.

A kőzetek fizikai állapotát változtatja meg.